

Lezing te Zuidhorn op 29-10-2013

Uitvaartorganisatie **en** opdrachtgeverschap.

Mijn naam is Brandsma, ik ben van beroep advocaat te Heerenveen en sinds het begin van de jaren negentig adviseur van het LSUW alsmede van de daaronder hangende uitvaartorganisatieverbanden FKB, Drentse Bond en de Federatie van Uitvaartverenigingen in Friesland. Inmiddels bestaat het LSUW niet meer en zijn die uitvaartorganisatieverbanden rechtstreeks lid van Nardus tezamen met de leden van de NVU, de z.g. zelfstandige uitvaartorganisaties. De NVU is eveneens ter ziele. Ik heb begrepen dat mijn publiek vandaag uit de NVU-hoek afkomstig is. Ook aan Nardus en haar leden adviseer ik nog regelmatig.

Anders dan het LSUW destijds heeft de NVU met name de **niet afdwingbaarheid** van contributie en ledenkorting niet doorgevoerd voor zo ver aan mij bekend.

Waarin LSUW en NVU parallel liepen was de doelstelling van de vereniging.

Die doelstelling was meestentijds opgenomen in artikel 2 der statuten.

In de **statuten van Nardus** komt deze doelstelling ook terug in **artikel 2**, waarin is vermeld dat Nardus ten doel heeft de belangen van uitvaartorganisaties te behartigen, die zich richten op het **begeleiden en verzorgen van uitvaarten**.

Wat betekent dit nu voor de praktijk. De vereniging is uitvaartverzorger op basis van de verplichting uit de eigen statuten. (**De vereniging kan dus niet volstaan met het innen van contributies en het verstrekken van een ledenkorting**) .

De vereniging heeft alleen de keus om dit zelf te doen of te laten doen door een professionele uitvaartverzorger.

Dit betekent echter wel dat de vereniging altijd **opdrachtgever** is en de externe uitvaartverzorger altijd **opdrachtnemer**. **Dit moet blijken uit een overeenkomst tussen vereniging en uitvaartverzorger.** De uitvaartverzorger kan ook in loondienst zijn bij de vereniging, hetgeen de verhouding extra duidelijk maakt.

Het lid van de vereniging heeft op grond van de statuten alleen te maken met de vereniging **en sluit dus geen overeenkomst met de externe uitvaartleider.** Het contact tussen familie en uitvaartleider is er wel maar leidt dus niet tot een overeenkomst. De familie heeft ook geen vrije keuze in wie de uitvaartleider is, dat bepaalt de vereniging, die ook het contract met de uitvaartleider kan opzeggen.

Ten overvloede verwijs ik hierbij naar hetgeen in **het huishoudelijk reglement** van de meeste verenigingen is vermeld in **artikel 4** (wat er allemaal geregeld wordt ter nastreving van het in de statuten omschreven doel, verzorgen en kisten, het beschikbaar stellen van materiaal en personeel enz.) en **artikel 5** (verstrekt de vereniging geen diensten, dan in principe ook geen vergoeding) Het is wellicht goed om het voorgaande eens te bekijken in de volgende situaties:

1. Wat als de vereniging de dienstverlening en daarmee het verzorgen van de uitvaart uitbesteed aan een ondernemer en werkt met een ledenkorting. De ledenkorting is dan uitsluitend een aftrekpost c.q. tegemoetkoming in de kosten.

Antwoord:

Deze situatie is niet strijdig met artikel 2 van de statuten. De vereniging is opdrachtgever, de uitvaartondernemer opdrachtnemer en dientengevolge declareert die ondernemer aan de vereniging. De nota wordt doorgezonden aan de familie, die het nettobedrag na vermindering met de ledenkorting

heeft te voldoen. Indien de familie niet betaalt is die vordering juridisch afdwingbaar en **spreekt de vereniging de familie aan**.

2. In een situatie van overlijden zoekt de familie rechtstreeks contact met de ondernemer conform een afspraak tussen **leden en vereniging**, en de vereniging kent geen vast pakket. De nabestaanden hebben aldus een grote vrijheid bij de aankleding en daarmee de wijze van uitvoering van de uitvaart.

Antwoord:

Ook deze gang van zaken staat niet op gespannen voet met artikel 2 van de statuten. De vereniging kan krachtens **delegatie (= het overdragen van bevoegdheden)** binnen de rechtsverhouding vereniging – lid toestaan dat de familie zelf het pakket mag invullen, **nadat** de vereniging de ondernemer de opdracht heeft verstrekt. Afhankelijk van die eisen komt een kostenplaatje naar voren, dat wordt afgewikkeld zoals in antwoord 1 is uiteengezet. Dus de vereniging declareert aan de familie, de ondernemer aan de vereniging.

In dit kader is het verstandig met een **opdrachtformulier** te werken, waaruit de overeenkomst vereniging-uitvaartondernemer blijkt.

Als de familie en/of de uitvaartondernemer van oordeel zijn dat zij wel zelfstandig met elkaar een contract hebben dient dit naar mijn overtuiging te worden benaderd als een buiten de vereniging tot stand gekomen contract, waardoor de vereniging niet verplicht is de ledenkorting te vergoeden en de factuur ook niet via de vereniging loopt.

Wat met name bij het FKB is voorgekomen dat in de loop van de jaren de zuivere relatie **uitvaartverzorgers- vereniging- lid** wordt vertroebeld door

ingeslopen gewoontes, waarbij de vereniging slechts een doorgeefluik wordt van gelden. Daarbij zie je dan regelmatig dat de uitvaartverzorgers alle kortingen met leveranciers heeft geregeld en/of ontvangt. Ook betaalt de familie alsdan de uitvaartverzorgers. Dit is onjuist. De vereniging dient de kortingen voor al haar leden te bedingen en de uitvaartverzorgers behoort slechts betaald te worden voor zijn persoonlijke diensten. Die kortingen behoren terug te komen in de afrekening tussen **vereniging en lid**.

Zijn er sancties mogelijk tegen een vereniging die structureel geen diensten verleent en aldus **in strijd handelt met haar eigen statuten**, door de ledenkorting aan de uitvaartondernemer krachtens een contractrelatie af te geven, die alle kosten in rekening brengt bij de familie en deze als haar eigen debiteur beschouwt. Het antwoord daarop luidt bevestigend.

Eerstens ben ik van oordeel dat de overheid vervelend kan gaan doen omdat de **vereniging** zich de facto als **verzekeraar** gedraagt. In de bespreking met de overheid en de verzekeringskamer is duidelijk geworden dat het beschikken over de juiste statuten en reglement nog geen garantie biedt voor het keurmerk van het ministerie van Financiën . Ons werd destijds verzekerd dat ook het feitelijk gedrag van de vereniging de toets der kritiek moet kunnen doorstaan. Een vereniging die een vaste ledenkorting garandeert in een plaatselijke krant om leden te werven handelt dan in strijd met de bedoeling van de wetgever. Als teveel verenigingen de facto hun statuten loslaten, kan dit voor de overheid een reden zijn om het wettelijk toezicht uit te gaan breiden. En vergeet niet dat de natura uitvaartverzekeringswereld evenmin stilzit teneinde de minister een reden te geven ‘misstanden’ bij Nardus leden aan te pakken. U mag nooit vergeten dat het initiatief voor de

wetgeving waaraan U tot dusver bent ontkomen niet bij de overheid maar bij de uitvaartverzekeraars lag.

Wat nu als in strijd wordt gehandeld met de eigen statuten en dat gebeurt, zijn er dan **sancties** mogelijk.

Als gezegd het antwoord daarop is bevestigend.

1. Elk lid van een vereniging kan haar bestuur op dat punt ter verantwoording roepen, waarna een algemene ledenvergadering mogelijk corrigerend wil optreden. Als een bestuur geen algemene ledenvergadering wil uitschrijven, kan 10% van het ledenbestand zelf zo'n vergadering uitschrijven en rechtsgeldige besluiten nemen.

2. Nardus kan haar leden na sommatie confronteren met de **artikelen 6** (schorsing) en **7** (einde lidmaatschap door ontzetting) wanneer zij zich niet aan de statuten van Nardus houden. Om die reden zijn de oorspronkelijke FKB-leden geen onderdeel meer van Nardus, hoewel het ook mede een eigen keus van hen kan zijn geweest.

3. De rechter kan worden ingeschakeld door elke belanghebbende.

De grond voor een dergelijke actie is gelegen in **boek 2 BW:**

Art. 14 (besluiten in strijd met de statuten zijn nietig)

Art. 15 (besluiten zijn vernietigbaar die in strijd zijn met statuten)

Art. 19 en 21 lid 3 en 4 (een vereniging kan worden ontbonden als deze in strijd met haar statuten handelt)

Art. 37 (schorsing en ontslag van bestuurders, die onwillig zijn de statuten na te leven)

Art. 47 (als de vereniging een tegenstrijdig belang heeft met haar bestuurders, kan de algemene vergadering personen aanwijzen om de vereniging te vertegenwoordigen, bijvoorbeeld in een rechtsgeding).

Ik opende met het onderwerp:

uitvaartorganisatie **en** opdrachtgeverschap.

Ik sluit af met de conclusie:

uitvaartorganisatie **is** altijd opdrachtgeverschap.

Ik dank U voor Uw aandacht.